

אָדָם אחר מלבד זה שהצניעו, **אֵין חַיֵּב עָלָיו אֱלֹא כְּשֵׁעוּרוֹ** - כשיעור שקבעו בו חכמים¹⁰⁸.

אם לאחר שהוציא המצניע את השיעור הקטן שהצניע, חָזַר בו מכוונתו להשתמש בו לזריעה וכדו', **וְהַכְּנִיסוּ** שוב - **אֵינוֹ חַיֵּב** על ההכנסה **אֱלֹא** אם כן הכניס **כְּשֵׁעוּרוֹ** שכיון שנמלך עליו שלא לזורעו, בטלה מחשבתו הראשונה, והרי הוא ככל אדם¹⁰⁹:

משנה ב

הַמוּצִיא אוֹכְלֵין בשבת מביתו **וְנִתְּנָן עַל הָאֶסְקוּפָה** - מפתן, ומדובר שמפתן זה הוא כרמלית, כגון ששטחו ארבעה על ארבעה טפחים וגובהו משלושה עד תשעה טפחים, נמצא שהוציא מרשות היחיד לכרמלית, **בֵּין שְׁחֹזֵר וְהוֹצִיאָן** הוא עצמו לרשות הרבים, ונמצא שהוציא מכרמלית לרשות הרבים, **בֵּין שְׁהוֹצִיאָן אַחֵר** מהאסקופה לרשות הרבים - **פְּטוּר** מסקילה וכתר במזיד, ומחטאת בשוגג, **מִפְּנֵי שֶׁלֹּא עָשָׂה** את **מְלֵאכְתּוֹ** - עקירה והנחה **בְּבֵית אֶחָת** ברצף, מרשות היחיד לרשות הרבים, אלא עקירה מביתו לכרמלית ואחר כך מכרמלית לרשות הרבים, ואסור מדברי סופרים בלבד¹¹⁰.

ר' עובדיה מברטנורא
אחשביה: אלא שיעורו. כל אחד שיעור המפורש בו: חזר והכניסו. זה שהצניע פחות מכשיעור והוציא, אם נמלך בו שלא לזרעו וחזר והכניסו: אינו חייב. בהכנסה זו אא"כ יש בו שיעור שלם, דכיון דנמלך שלא לזרעו בטלה מחשבתו והרי הוא ככל אדם: ב על האסקופה. שהיא כרמלית, כגון שגבוהה מג' ועד תשעה ורחבה ד': שלא עשה מלאכתו בבת אחת. לא עשה עקירה מרשות היחיד והנחה ברשות הרבים שהם מקום חיוב, דבהכי הויא מלאכה גמורה. אלא עקר ממקום חיוב והניח בכרמלית שהוא פטור באותה הנחה, והדר עקר לה מכרמלית שאינו מקום חיוב והניח ברשות הרבים, ונמצא שלא נעשית עקירה ממקום חיוב והנחה במקום חיוב בפעם אחת: אסקופה החיצונה. אצטבא שלפני פתח הבית לצד רשות הרבים: עד שיוציא. כלומר אא"כ הוציא בראשונה כל

ביאורים והרחבות

לזרע ולדוגמא ולרפואה חייב בכל שהוא, שהרי על ההוצאה הוא מתחייב? ותרצו: אמר אביי: הכא במאי עסקינן, כגון שהצניעו, ושכח למה הצניעו, והשתא קא מפיק ליה סתמא (מוציא סתם), מהו דתימא בטולי בטלה מחשבתו, קא משמע לן: כל העושה על דעת ראשונה הוא עושה.

108. גרסינן בגמרא (צא, א): מתניתין דלא כרבי שמעון בן אלעזר, דתניא: כלל אמר רבי שמעון בן אלעזר: כל שאינו כשר להצניע ואין מצניעין כמוהו, והוכשר לזה והצניעו ובא אחר והוציא - נתחייב זה במחשבתו של זה.

109. גרסינן בגמרא (צא, ב): פשיטא? אמר אביי: הכא במאי עסקינן כגון שזרקו לאוצר ומקומו ניכר, מהו דתימא כיוון דמקומו ניכר במילתיה קמיייתא קאי, קא משמע לן מדזרקה לאוצר בטולי בטליה (ואז שיעורו להתחייב הוא ככל אדם, אע"פ שיועד היכן מונח הזרע באוצרו).

110. בגמרא (צא, ב) מדייקים, שדווקא אם נח בכרמלית פטור, אבל אם לא נח בכרמלית - חייב, שהרי הוציא מרשות היחיד לרשות הרבים, ואף על פי שהעבירם דרך אויר כרמלית.

ר' עובדיה מברטנורא

חרדל שהרי יש הרבה ממנו כולו מבחוץ, נעשה כמי שהוציא את כל הקופה וחיוב: ג שכן משא בני קהת. בכתף ישאו, וימין ושמאל וחיוב: אורחא דארעא: מרפקו. הפרק האמצעי שבורוע, ובערבי כך שמו מרפ"ק: באפונדתו. אזור חלול: פיה למטה. אין דרך הוצאה בכך. אבל פיה למעלה דרך הוצאה בכך. פירוש אחר, אפונדתו בגד שלובש סמוך לבשרו לקבל הזיעה, והגילין לעשות בו כעין כיסין, וכשמהפכים אותו מלמטה למעלה נמצא פי הכיס למטה: שפת חלוקו. השפה התחתונה של חלוק: ד לפניו ובא לו לאחריו פטור. דנתכוין לשמירה מעולה ועלתה בידו שמירה פחותה: לאחריו ובא לו לפניו חייב. דנתכוון לשמירה פחותה, ועלתה בידו שמירה מעולה: סינר. כעין מכנסים קטנים חוגרות אותן לצניעות. ואם תלתה בהן שום דבר להוציא ובא לה לצד אחר חייבת: שכן ראוי להיות חוזר. דרכו להיות חוזר וסובב

קפה - סל שְׁהִיא מְלֵאָה פְּרוֹת, והוציאה מביתו בשבת וּנְתָנָה עַל הָאֶסְקוּפָה הַחִיצוֹנָה - מפתן לצד רשות הרבים, וכגון שהוא נמוך משלשה טפחים שדינו כרשות הרבים גמורה, אָף עַל פִּי שְׂרוֹב הַפְּירוֹת שבקופה מְבַחוּץ - ברשות הרבים - פְּטוּר מחטאת, עַד שְׁיֻצִיא אֶת כָּל הַקָּפָה בבת אחת¹¹¹:

משנה ג

המוציא חפץ מרשות לרשות **בין בימינו בין בשמאלו**, או **בתוך חיקו**, או **על כתפו** - חֵיב חטאת, הואיל ודרך הוצאה היא, שְׁפָן מִשָּׂא בְּנֵי קְהָת שנאמר במשכן (במדבר ז, ט): "בַּפֶּתַח יִשְׂאוּ". אבל המוציא **בְּלֵאָהֶר יָדוֹ** - כשהחפץ על גב ידו, היינו בשינוי, או **בְּרָגְלוֹ**, או הוציא **בְּפִיו וּבְמַרְפְּקוֹ**, או **בְּאֵזְנוֹ וּבִשְׁעָרוֹ**, וּבַפְּנֵדָתוֹ - חגורה רחבה ובה כיס לכסף ופִּיהָ לְמַטָּה שאין דרך הוצאה בכך, **בין פּוֹנְדָתוֹ לְחִלּוּקוֹ**, וּבִשְׁפַת חִלּוּקוֹ, או **בְּמַנְעֵלוֹ**, או **בְּסַנְדָּלוֹ** - פְּטוּר מחטאת, שְׁלֵא הוֹצִיא פְּדָרְךָ בני אדם **הַמוֹצִיאִין**:

משנה ד

המתפנין להוציא לפניו - שהתכוון שיהיה תלוי לפניו, כדי שישתמר כראוי, וּבֵא לֹ לְאַחֲרוֹי - שחזר לאחוריו בשעת ההוצאה ואינו משתמר יפה בכך - פְּטוּר כיוון שהתכוון לשמירה מעולה ועלתה בידו שמירה פחותה. אבל אם התכוון להוציא את החפץ **לְאַחֲרוֹי וּבֵא לֹ לְפָנָיו** - שהתכוון לשמירה פחותה ועלתה בידו שמירה מעולה - חֵיב.

בְּאֵמַת אָמְרוֹ - הלכה ברורה ללא מחלוקת - **הַאִשָּׁה הַחוֹגֶרֶת בְּסִינֵר** ותלתה בו חפץ להוציאו בשבת, **בין מְלַפְנֵיהָ ובין מְלֵאָהֶרֶיהָ** - חֵיבַת חטאת, שְׁפָן רְאוּי לְהִיּוֹת חוֹזֵר - שכן דרך הסינר להסתובב סביבה, ועל דעת כן הוציאה. רְפִי

ביאורים והרחבות

אולם אין זו דעת בן עזאי, דתניא: המוציא מחנות (רשות היחיד) לפלטיא (רשות הרבים) דרך סטיו (כרמלית) - חייב, ובן עזאי פוטר.

111. בגמרא (צא, ב) נחלקו האמוראים בהבנת המשנה: **חזקיה** סובר, שמשנתנו מדברת בקופה